



**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

Warszawa, dnia 1 lipca 2011 r.

DOLiS/DEC-

dot.: DOLiS-...]

DECYZJA

Na podstawie art. 104 § 1 oraz art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98 poz. 1071 z późn. zm.), art. 6, art. 12 pkt 2, art. 22 i art. 18 ust. 1 pkt 2, art. 29 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.) w zw. z art. 5 ustawy z dnia 29 października 2010 r. o zmianie ustawy o ochronie danych osobowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 229, poz. 1497), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wniosku Pani M. R. i Pana J. L. prowadzących działalność gospodarczą pod nazwą W. s.c., reprezentowanych przez Pana B. S. z Kancelarii R. o wydanie nakazu udostępnienia przez A.K. G. danych osobowych użytkownika portalu [...], który w dniu [...] października 2010 r. o godz. [...], dokonał wpisu na ww. stronie internetowej, obejmujących jego cyt.: „imię, nazwisko, adres zameldowania, adres korespondencyjny, jeżeli jest inny niż adres zameldowania oraz adres elektroniczny (w tym adres poczty elektronicznej oraz adres IP) systemu teleinformatycznego, którym posłużył się użytkownik”,

- 1) nakazuje A. K. G., udostępnienie Pani M. R. i Panu J. L., prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą W. s.c., numeru IP użytkownika portalu [...] który w dniu [...] października 2010 r. o godz. [...], dokonał wpisu na ww. stronie internetowej,**
- 2) w pozostałym zakresie umarzam postępowanie.**

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynął wniosek Pani M. R. i Pana J. L. zam. w A., prowadzących działalność gospodarczą pod nazwą [...], reprezentowanych przez Pana B. S. z Kancelarii R. zwanych dalej Skarżącymi, o wydanie nakazu udostępnienia przez A. K. G., zwanego dalej G., jako administratorowi portalu internetowego [...] danych osobowych użytkownika tego portalu, który w dniu [...] października 2010 r. o godz. [...], dokonał wpisu na ww. stronie internetowej, obejmujących jego cyt.: „imię, nazwisko, adres zameldowania, adres korespondencyjny, jeżeli jest inny niż adres zamieszkania oraz adres elektroniczny w tym adres poczty elektronicznej oraz adres IP) systemu teleinformatycznego, którym posłużył się użytkownik”. Jak wynika z uzasadnienia wniosku, ww. wpis naruszył dobra osobiste Skarżących oraz podważył cyt.: „(...) ich autorytet niezbędny do prowadzenia działalności gospodarczej, w tym pełnienia funkcji pracodawcy”, w związku z czym pozyskanie przedmiotowych informacji o ww. osobie, będącej autorem wpisu, pozwoli im na dochodzenie praw przed sądem.

Jak wskazał G. w piśmie z dnia [...] stycznia 2011 r., ww. użytkownik cyt.: „dokonał wpisu w dniu [...] października 2010 r. o godz. [...] na forum opinii o firmie [...] o treści: [...]”

Z treści przedmiotowego wniosku i dołączonych do niego załączników wynika, iż pismem z dnia [...] grudnia 2010 r. pełnomocnik Skarżących wystąpił do G. z żądaniem usunięcia ze stron portalu internetowego [...] przedmiotowej opinii oraz udostępnienia cyt.: „danych osobowych użytkownika, który zamieścił ww. opinię, obejmujących jego: imię, nazwisko, adres zameldowania, adres korespondencyjny, jeżeli jest inny niż adres zameldowania oraz adres elektroniczny (w tym adres poczty elektronicznej oraz adres IP) systemu teleinformatycznego, którym posłużył się użytkownik, który zamieścił opinię”. Przedmiotowy wniosek uzasadniono zamiarem dochodzenia praw przed sądem poprzez wytoczenie przeciwko ww. osobie powództwa o ochronę dóbr osobistych. W odpowiedzi na tak sformułowane żądanie, w piśmie przesłanym do pełnomocnika Skarżących drogą elektroniczną w dniu [...] grudnia 2010 r. [...] poinformował, iż cyt.: „Forum zostało zmoderowane. (...) Adresy IP udzielamy jedynie na wniosek policji lub prokuratury”.

W zawierającym wyjaśnienia odnośnie okoliczności przedmiotowej sprawy piśmie z dnia [...] maja 2011 r. [...] wyjaśnił Generalnemu Inspektorowi, iż „jedyną daną osobową użytkownika o Nicku [...], który dokonał wpisu dnia 2010-10-[...] o godz. [...] jest adres IP(...)”.

Po zapoznaniu się z całością zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył co następuje.

Kluczową z punktu widzenia rozstrzygnięcia niniejszej sprawy jest kwestia ustalenia, czy wnioskowane przez Skarżących informacje stanowią dane osobowe w rozumieniu art. 6 ustawy o ochronie danych osobowych, czy też nie mieszczą się w tym pojęciu. Powołany przepis ustawy definiuje dane osobowe jako wszelkie informacje dotyczące zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osoby fizycznej (art. 6 ust. 1 ustawy). Osobą możliwą do zidentyfikowania jest przy tym osoba, której tożsamość można określić bezpośrednio lub pośrednio, w szczególności przez powołanie się na numer identyfikacyjny albo jeden lub kilka specyficznych czynników określających jej cechy fizyczne, fizjologiczne, umysłowe, ekonomiczne, kulturowe lub społeczne (art. 6 ust. 2 ustawy). Informacji nie uważa się za umożliwiającą określenie tożsamości osoby, jeżeli wymagałoby to nadmiernych kosztów, czasu lub działań (art. 6 ust. 3 ustawy).

W ocenie Generalnego Inspektora numer IP osoby, która dokonała kwestionowanego wpisu odnosi się do osoby możliwej do zidentyfikowania. Co więcej, w ocenie organu zasadniczym celem zbierania i przechowywania (przetwarzania) informacji o numerach IP jest możliwość ewentualnej identyfikacji posługujących się nimi osób. Jak podkreślono

w literaturze przedmiotu (por. A. Drozd „Najnowsze wydanie: Ustawa o ochronie danych osobowych. Komentarz. Wzory pism i przepisy” Warszawa 2007 Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, wydanie III, ss. 504 wraz z powołaną tam literaturą i orzecnictwem), administratorzy zbierający i przechowujący informacje o adresach IP czynią to w istocie w celu umożliwienia ewentualnej identyfikacji posługujących się nimi osób.

Odnosząc powyższe do okoliczności przedmiotowej sprawy należy zwrócić uwagę, że pełnomocnik Skarżących uzasadnił wniosek o udostępnienie danych, w tym adresu IP, z których użytkownik [...] dokonał kwestionowanego wpisu właśnie zamiarem dokonania identyfikacji tej osoby, a następnie dochodzenia wobec niej, na drodze sądowej, roszczeń z tytułu naruszenia dóbr osobistych Skarżących. Wnioskowane informacje stanowią zatem – jak wykazano – dane osobowe w rozumieniu art. 6 ustawy o ochronie danych osobowych.

Warunkiem dopuszczalności każdej czynności stanowiącej przetwarzanie danych osobowych (w tym także ich udostępnienia/pozyskania – art. 7 pkt 2 ustawy) jest zaistnienie którejkolwiek z materialnych przesłanek wymienionych enumeratywnie w art. 23 ust. 1 pkt 1-5 ustawy. Jednocześnie, stosownie do brzmienia art. 29 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych, w przypadku udostępniania danych w celach innych niż włączenie do zbioru, administrator danych udostępnia posiadane w zbiorze dane osobowe osobom lub podmiotom uprawnionym do ich otrzymania na mocy przepisów prawa (art. 29 ust. 1 ustawy). Dane osobowe, z wyłączeniem danych, o których mowa w art. 27 ust. 1, mogą być także udostępnione w celach innych niż włączenie do zbioru, innym osobom i podmiotom niż wymienione w ust. 1, jeżeli w sposób wiarygodny uzasadnią potrzebę posiadania tych danych, a ich udostępnienie nie naruszy praw i wolności osób, których dane dotyczą (art. 29 ust. 2 ustawy). W sytuacjach objętych hipotezą art. 29 ustawy, zastosowanie znajduje ten właśnie przepis – jako szczególny wobec art. 23 ustawy. Powołana regulacja dotyczy bowiem tylko części sytuacji przewidzianych w art. 23 – zajmuje się tylko jedną z postaci przetwarzania danych (ich udostępnianiem), a ponadto odnosi się wyłącznie do kwestii udostępniania danych w celach innych niż włączenie do zbioru (por. J. Barta, P. Fajgielski, R. Markiewicz „Ochrona danych osobowych. Komentarz” wydanie III Zakamycze 2004 str. 594 i nast.).

W niniejszej sprawie skierowany do [...] wniosek pełnomocnika Skarżących z dnia [...] grudnia 2010 r., w ocenie Generalnego Inspektora, odpowiadał wymogom określonym w powołanym wyżej art. 29 ust. 3 ustawy o ochronie danych osobowych. Podano w nim informacje umożliwiające wyszukanie interesujących Skarżących danych – poprzez wskazanie daty i godziny logowania oraz treści przedmiotowego wpisu, określono zakres wnioskowanych danych – imię, nazwisko, adres zameldowania, adres korespondencyjny, jeżeli jest inny niż adres zamieszkania oraz adres elektroniczny w tym adres poczty elektronicznej oraz adres IP systemu teleinformatycznego, którym posłużył się użytkownik, oraz ich przeznaczenie – pełnomocnik Skarżących wskazał, że uzyskanie przedmiotowych informacji umożliwi Skarżącym dochodzenie praw przed sądem.

Biorąc pod uwagę powyższe należy uznać, że udostępnienie Skarżącym numeru IP komputera ww. użytkownika, znajduje uzasadnienie w przepisie art. 29 ust. 2 ustawy. Pełnomocnik Skarżących wyjaśnił bowiem, że zamierza on wykorzystać ww. informację w celu skierowania przeciwko tej osobie do sądu powództwa z tytułu naruszenia prawnie chronionych dóbr Skarżących. W sytuacji, gdy Skarżący faktycznie nie dysponują o ww. użytkowniku żadnymi informacjami nie można zasadnie przyjąć, że podejmowanie przez nich działań służących ustaleniu tożsamości tych osób, w celu pociągnięcia ich do odpowiedzialności cywilnej w związku z treścią tej publikacji, nie mieści się w pojęciu ich wiarygodnie uzasadnionych potrzeb. Oczywistym jest, że pozyskanie (przetwarzanie) danych osobowych w ww. celu w każdym przypadku zostanie uznane przez osobę, której dane te dotyczą, za sprzeczne z jej interesem. Okoliczność ta – zwłaszcza mając na uwadze prawne gwarancje obrony przed roszczeniami strony przeciwnej – nie świadczy jednak o naruszeniu jej praw i wolności. Przyjęcie przeciwnego stanowiska skutkowałoby bezzasadną ochroną tego, kto mógł dopuścić się bezprawnej ingerencji w sferę prawnie chronionych interesów innej osoby (zwłaszcza przekonany o anonimowości, jaką gwarantuje mu sieć Internet) przed ewentualną odpowiedzialnością za jego działania. Podobnie wskazał Wojewódzki Sąd Administracyjny w powołanym wyżej wyroku z dnia [...] lutego 2010 r., cyt.: „(...) prawo do swobodnej, anonimowej wypowiedzi, nie może chronić osób, które naruszają prawa innych osób, od odpowiedzialności za wypowiedziane słowa. W sieci nikt nie jest i nie może być anonimowy. Wprawdzie ustalenie tożsamości danej osoby może być utrudnione, jednak z uwagi na to, że każdy komputer zostawia w internecie ślad – adres IP, za pomocą którego można ustalić komputer, z którego dokonano wpisu, stwarza to możliwość pośredniego ustalenia tożsamości osoby, która dokonała tego wpisu”.

Z tych samych względów nie można zasadnie przyjąć, że udostępnienie Skarżącym adresu IP ww. użytkownika wiązałoby się z naruszeniem jego dóbr osobistych. Oczywistym jest zarazem brak podstaw dla uznania, iż w niniejszej

sprawie zaistniała którakolwiek z pozostałych – wymienionych w art. 30 ustawy o ochronie danych osobowych – okoliczności wyłączających udostępnienie danych osobowych w trybie art. 29 ust. 2 ww. ustawy (tj., że udostępnienie wnioskowanych informacji spowodowałoby ujawnienie wiadomości stanowiących tajemnicę państwową – art. 30 pkt 1, wnioskowanych informacji spowodowałoby zagrożenie dla obronności lub bezpieczeństwa państwa, życia i zdrowia ludzi lub bezpieczeństwa i porządku publicznego – art. 30 pkt 2, udostępnienie wnioskowanych informacji spowodowałoby zagrożenie dla podstawowego interesu gospodarczego lub finansowego państwa – art. 30 pkt 3).

Stosownie do brzmienia art. 18 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych, w przypadku naruszenia przepisów o ochronie danych osobowych, Generalny Inspektor z urzędu lub na wniosek osoby zainteresowanej, w drodze decyzji administracyjnej, nakazuje przywrócenie stanu zgodnego z prawem, a w szczególności uzupełnienie, uaktualnienie sprostowanie, udostępnienie lub nieudostępnienie danych osobowych. Mając na uwadze okoliczności przedmiotowej sprawy, Generalny Inspektor upoważniony jest – na mocy powołanej regulacji – do nakazania G. udostępnienia na rzecz Skarżących informacji o osobie, która w dniu [...] października 2010 r. dokonała wpisu na portalu internetowym [...]

Odnosząc się zaś do wniosku Skarżących o udostępnienie imienia, nazwiska, adresu zameldowania, adresu korespondencyjnego, jeżeli jest inny niż adres zamieszkania oraz adresu elektronicznego, w tym adres poczty elektronicznej systemu teleinformatycznego, którym posłużył się użytkownik, podkreślić należy, iż w toku prowadzonych czynności, organ ochrony danych osobowych ustalił, iż administrator danych nie dysponuje danymi w tym zakresie. W związku z faktem, iż zadaniem organu jest załatwienie sprawy w zakresie określonym w treści żądania, a w analizowanym przypadku administrator danych dysponuje jedynie numerem IP komputera ww. użytkownika, natomiast brak jest po jego stronie pozostałych wnioskowanych przez Skarżących danych osobowych, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych w stosunku do tego zakresu danych, nie ma możliwości wydania decyzji załatwiającej sprawę przez jej rozstrzygnięcie co do istoty.

Stosownie do postanowień art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe, organ administracji wydaje decyzję o umorzeniu postępowania.

Przedmiot postępowania wiąże się ze stosowaniem przez organ publiczny przepisów materialnego prawa administracyjnego. W doktrynie wskazuje się, że cyt.: „Bezprzedmiotowość postępowania administracyjnego, o której stanowi art. 105 § 1 kpa, oznacza, że brak jest któregoś z elementów materialnego stosunku prawnego, a wobec tego nie można wydać decyzji załatwiającej sprawę przez rozstrzygnięcie jej co do istoty. Przesłanka umorzenia postępowania może istnieć jeszcze przed wszczęciem postępowania, co zostanie ujawnione dopiero w toczącym się postępowaniu, a może ona powstać także w czasie trwania postępowania, a więc w sprawie już zawisłej przed organem administracyjnym.” (B. Adamiak, J. Borkowski, Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, C.H.Beck, Warszawa 2006, s. 489).

Ustalenie przez organ publiczny zaistnienia przesłanki, o której mowa w art. 105 § 1 Kpa, zobowiązuje go, jak podkreśla się w doktrynie i orzecznictwie, do umorzenia postępowania, nie ma bowiem w sytuacji zaistnienia tej przesłanki podstaw do rozstrzygnięcia sprawy co do istoty, a dalsze prowadzenie postępowania w takim przypadku stanowiłoby o jego wadliwości, mającej istotny wpływ na wynik sprawy. Bezprzedmiotowość postępowania może być także wynikiem zmiany stanu faktycznego sprawy.

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak w sentencji.

Na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), art. 129 § 2 w zw. z art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), strona niezadowolona z niniejszej decyzji, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, może zwrócić się do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa) z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.